

**PROTOKOLOA, GUFEN LANEAN SEXU-JAZARPENARI ETA SEXUAN OINARRITUTAKO
JAZARPENARI AURRE EGITEKO DENA.**

1.- SARRERA.

Lan-eremuko sexu-jazarpena eta sexuan oinarritutako jazarpena ezagun dira emakumeen eta gizonen arteko aukera- eta tratu-berdintasunari zuztarretik eragiten dioten arazoak diren neurrian; eta sexuan oinarritutako diskriminazio-erarik larrienetako bi dira, nazioarteko, Europako eta estatuko araudiek jasotzen duten legeez. Horrela, Emakumeen eta Gizonen arteko Berdintasun Eragingarrirako martxoaren 22ko 3/2007 Lege Organikoak eta Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako otsailaren 18ko 4/2005 Legeak ezartzen dutenez, enpresa guztiek —bai eta Administrazio Publikoak ere— lan-baldintza egokiak sustatu behar dituzte sexu-jazarpena eta sexuan oinarritutako jazarpena saihesteko, eta prozesu espezifikoak ahalbidetuko dituzte enpresetan sor daitezkeen kasuak bideratu eta konpontzeko.

Bizkaiko Foru Aldundiak, 2006ko azaroaren 7an, «Bizkaiko Foru Aldundiaren langileen laneko jazarpenari dagozkion prebentzioari eta kexen konponketari buruzko jarduera-protokoloa» onetsi zuen, eta haren barruan sexu-jazarpena jaso; GUFEn ere protokolo horri atxiki zitzaion geroago. Denbora igaro da eta esperientzia metatzen joan gara; bada, hori guztia ikusita, foru-erakunde honen ustez, behar-beharrezkoa da protokolo berezi bat egitea sexu-jazarpena eta sexuan oinarritutako jazarpena goitik behera prebenitu eta haiei heltzeko; hau da, zelan prebenitzen diren eta zelan heltzen zaien langile guztien eskubideak —askatasuna, intimitatea, duintasuna, osasuna, sexu-askatasuna edo osotasun fisikoa— urratzen dituzten egoerei, langileok baitira lehentasun Foru Aldundiaren lan-eremuan.

Protokolo horren helburua langune jakin bat lortzea da, hau da, pertsonen aniztasuna errespetatu eta harreman berdinzaleak sustatu eta bermatzen dituena; bada, protokolo hori GUFEn lehentasunezko berdintasun-ekintza da, pertsona guztientzako inguru berdinzale eta ziurra ematen duen enplegu publikoaren oinarria delako; bada, protokolo horrek jarduteko prozedura bat arautuko du aurkezten diren kexak edota salaketak konpontzeko, eta protokolo hori berdintasun-politiketan eta laneko arriskuak prebenitzeko politiketan datza, sexu-jazarpena eta sexuan oinarritutako jazarpena pairatzeko lan-arriskuak kendu edo murrizteko neurri gisa; edozelan ere, protokolo hori salbuespenez aplikatuko da, behin prebentzio-neurriek huts egin ondorik. Horregatik, eta protokolo honi dagokionez, ekintza-mota bi ditugu gogoan:

- Jazarpen-egoerak edo jazarpen izan daitezkeen egoerak prebenitu eta saihestera jotzen duten neurriak ezartzea.
- Jarduteko prozedura bat ezartzea jazarpenagatik kexa edo salaketaren bat agertzen denerako.

Azkenik, Erakundearen zentro eta zerbitzuetako erabiltzaileek esku hartzen duten jokabideek, era berean, tratamendu egokia izango dute, jokabideok jazarpenzat har badaitezke; kasu horretan, protokolo hau aplikatuko da edo Gizarte Ekintza Sailarekin batera jardungo da modu koordinatuan, gero esango den moduan.

2.- KONTZEPTUAK ETA ADIERAZPENAK.

Martxoaren 22ko 3/2007 Lege Organikoak, Emakumeen eta Gizonen arteko berdintasun eragingarrirakoak, oinarrizko lege-marko gisa, eta otsailaren 18ko 4/2005 Legeak, Emakumeen eta Gizonen berdintasunerakoak, betebeharra ezartzen dute protokolo bat egiteko, sexu-jazarpena eta sexuan oinarritutako jazarpena prebenitu eta haiei heltzeko. Horri begira, kontzeptu hauek finkatzen dira:

2.1. Sexu-jazarpena: pertsona baten duintasuna iraintzea asmo edo ondorio duen izaera sexualeko hitzezko portaera, hitzik gabeko portaera nahiz portaera fisiko oro —pertsona horri edo beste bati eragiten diona—, bereziki testuingurua beldurgarria, iraingarria edo umiliagarria bada eragindako pertsonarentzat.

Beraz, ondorio legez atera behar dugu portaera horiek honelakoak direla:

- Jasotzaileak nahi ez dituenak.
- Izaera sexualekoak edo konnotazio sexualekoak.
- Helburu legez, portaera horien xede den pertsonaren duintasunari erasotzekoak direnak, edo hari inguru beldurgarri, areriotso, apalgarri, umiliagarri edo iraingarria sortzekoak direnak.

Jazarpen-mota honen erak —betiere kontuan hartuta jazarpena ekinaren ekinez edo behin eta berriz gertatu ohi dela—, bestak beste, honako modu eta ekintza hauen bidez adieraz daitezke:

Hitzezkoak.

- Sexu-xantaia egitea; haren bidez, jazarritako pertsona derrigortua da jazarlearen sexu-eskeen mendean jartzera baldin eta enplegua galdu nahi ez badu edo laneko onura edo baldintza batzuk galdu nahi ez baditu, barbarako, lan-sustapena, prestakuntza hartu ahal izatea, alokairua igotzea edo lanpostu batetik beste batera aldatu ahal izatea, besteak beste.
- Mehatxu egitea ikusgai jarriko direla mehatxatua sexu-harremanetan erakusten duten argazki edo bideoak.
- Pertsona baten sexu-biziaren gaineko zurrumurruak zabaltzea.
- Ohar limurtzaile eta ezatseginak, txisteak edo iruzkinak egitea irudi edo itxuraren gainean, bai eta hitzezko abusu lizunak nahita egitea.
- Sexu-iradokizunak egitea edo sexu-mesedeak eskatzea.

- Errepresaliak hartzeko mehatxua egitea sexu-iradokizun edo sexu-eske bat dela-eta ukoa jaso ondoren.
- Sexu-biziari buruz itauntzea.
- Inbaditzea edo hitzorduak behin eta berriro eskatzea, behin ezetza jaso eta gero.
- Telefono-deiak egitea sexu-izaerako kontuen gainean.

Hitzik gabekoak.

- Keinua edo mugimendu likitsak behin eta berriro egitea.
- Sexu-izaera iraingarria duten gutunak, oharra edo posta elektronikozko edo beste baliabide telematikozko mezuak.
- Gorputzari begirada lizunkoiak ematea.
- Sexu-eduki agerikoa duten grafikoak, binetak, marrazkiak, argazkiak edo interneteko irudiak erabiltzea.
- Pertsonak modu klandestinoan ikuskatzea leku pribatuetan, hala nola komunitetan edo aldageletan.

Fisikoak.

- Pertsona bat zokoratzea edo berarekin nahita eta beharrik gabe geratzeko ahalegina egitea.
- Nahi ez den kontaktu fisikoa nahita egitea (ukituak, igurtziak, atximur egitea...).
- Gehiegi hurbiltzea.

2.2. Sexuan oinarritutako jazarpena: pertsona baten sexuarekin zerikusia duen portaera, pertsona horren duintasunaren aurka egiteko eta inguru apalgarri, umiliagarri edo iraingarria sortzeko asmoarekin edo ondorioarekin.

Sexu-jazarpenean ez bezala, kasu honetan ez da beharrezkoa portaera fisikorik egotea, ezpada jazarpen moral eta psikologikoa da oinarrian, eta egileak nagusiak zein lankideak edo mendekoak izan daitezke.

Honelako portaera edo ekintzak dira:

- Jasotzaileak nahi ez dituenak.
- Pertsona baten sexuarekin edo sexu-joerarekin lotutakoak.
- Helburu legez, duintasunari erasotzekoak direnak, edo inguru beldurgarri, areriotso, apalgarri, umiliagarri edo iraingarria sortzekoak direnak.

Jazarpen-mota honen erak —betiere kontuan hartuta jazarpena ekinaren ekinez edo behin eta berriz gertatu ohi dela—, bestak beste, honako modu eta ekintza hauen bidez adieraz daitezke:

- Umore sexista erabiltzea.
- Tradizionalki beste sexuko pertsonak egin izan dituzten lanak hartzeagatik pertsonak barregarri uztea.
- Adierazpen sexistak eta iraingarriak erabiltzea gaitasunak, kompetentzia teknikoak edota trebetasunak gutxiesteko —adibidez, “emakumezkoa izan behar”, “harrikoa egiteko bakarrik balio duzu”...—.
- Etengabeko gutxiespen publiko zein pribatuak egitea pertsona bati buruz edo haren lanari buruz, gaitasunei buruz, kompetentzia tekniko edo trebetasunei buruz, betiere haren sexua dela-eta.
- Agindu iraingarriak ematea pertsonaren sexua dela-eta.
- Pertsona bati haren gaitasunari dagokion lanpostua edo eginkizuna baino beheragoko bat ematea, sexua dela-eta.
- Nagusien aginduei edo jarraibideei kasurik ez egitea, nagusiak emakumezkoak badira.
- Pertsonak adingabeak balira bezala, mendekotasunen bat balute bezala edo maila intelektual baxua balute bezala tratatzea (hitz egiteko moduan edo tratuan) sexua dela-eta.
- Pertsona bati dagozkion lizentziak edota baimenak ukatzea, modu arbitrarioan eta sexua dela-eta.

3.- APLIKAZIO-EREMUA.

Protokolo hau GUFeko langile guztiei aplikatuko zaie, lotura juridikoa edozein dutelarik, behin-behineko langileei eta kargudun politikoei ere, bai eta foru-erakunde honetan euren eginkizunak betetzen dituzten praktiketako langileei eta bekadunei ere.

Protokolo honen xede diren jazarpen-mota bietako edozein GUFeko langileen eta foru-erakundearekin kontratu bidez lotutako kanpo-enpresa bateko langileen artean gertatzen bada, orduan protokolo honetan jasotako prozedura aplikatuko da, baina eragindako enpresarekin edo enpresekin koordinatuta hartuko dira neurriak, Lan-arriskuen Prebentzioari buruzko Legean ezarritakoarekin bat.

Protokolo hau aplikatzekoa izango da, era berean, baldin eta jazarpen mota horiek GUFeko langileek Erakundearen zentro eta zerbitzuetako erabiltzaileei eginak badira, ezertan eragotzi gabe, jakina, jokabide arbuigarri horiek ekar ditzaketen zigorrek. Gainera, Erakunde hau akusazio gisa pertsonatu daiteke zigortzeko prozedura horietan. Hori dela-eta egien diren jarduketan berri emango zaie ukitutako pertsonari, haren familiari eta/edo haren legezko ordezkariari.

Alderantziz, erabiltzaileek GUFeko langileekin halako jokabiderik izanez gero, tratamendu berezia emango zaio jokabideari, Gizarte Ekintza Sailarekin koordinatuta; edonola ere, GUFek babesa emango die langile horiei, eta bere gain hartuko du jazarpenaren biktima diren langileen laguntza eta lege-defentsa.

4.- PREBENTZIO-NEURRIAK.

Jazarpena edo jazarpen izan daitezkeen egoerak prebenitzeko, protokolo honetaz gainera, hurrengo neurri hauek ezarriko dira:

- Adierazpen formal eta idatzia egitea, sexu-jazarpenaren mota guztiak eta sexuan oinarritutako jazarpenaren modu eta modalitate guztiak direla-eta erakundearen gaitzespena eta jarduteko printzipioak jasotzen dituen, eta adierazpen hori GUFeko langile guztiei helaraztea.
- Foru-erakundearen begirune- eta zuzentasun-ingurune bat sustatzea, bai tratu-berdintasunaren, begirunearen, duintasunaren eta nortasunaren garapen askearen balioak indartuz, bai langileak prestatzeko ekintzen bidez —Prestakuntza Planaren barruan—, bai langileok informatu eta sentiberatzeko ekintzen bidez.
- Eskura dauden legezko baliabide guztiak erabiltzea, bai eta antzematen diren jazarpen-kasuak prebenitzeko eta haietan esku hartzeko beharrezkoak diren antolaketa-baliabideak hornitzea ere.
- Protokolo hau Erakundearen intranetean argitaratzea, langile guztiek hura ezagutu dezaten eta jazarpen-kasu baten aurrean zelan esku hartu behar den jakin dezaten.

5.- JARDUTEKO PROZEDURA.

5.1. Printzipioak eta prozeduraren aldetiko bermeak.

5.1.1. Sexu-jazarpenaren eta sexuan oinarritutako jazarpenaren arloko kexa edo salaketa guztiei buruzko informazioa printzipio hauen arabera erabiliko da:

- Zerikusia duten pertsonen intimitatea, konfidentzialtasuna eta duintasuna babestea.
- Ustez jazarria den pertsona babestea haren laneko segurtasun eta osasunari dagokionez GUFeren eremuan.
- Salatzaileren nortasun eta inguruabarren babesa bermatzea.
- Kasuarekin zerikusirik ez duten pertsonen ezein informaziorik edo informazioaren ezein zatirik ez zabaltzea, ikerketarako beharrezkoa denean izan ezik.
- Prozedura arin eta bizkorra izatea, sinesgarritasuna, gardentasuna eta ekitatea eskaintzeko.

5.1.2. Prozeduran esku hartzen duten pertsona giltzarriei dagokienez, esku-hartzaileok eskubide hauek dituzte:

(Kexaren edo salaketaren aurkezlearentzat)

- Tratu zuzena jasotzea.
- Bere konfiantzako pertsona batek lagun egitea prozesu osoan zehar.

- Bermeak jasotzea espediente pertsonalean salaketaren ezein erregistrarik geratuko ez dela ziurtatzeko —baldin eta salaketa fede onez egin bada—; hala ere, Pertsonak Zuzentzeko Departamentuaren dagokion arloan idatzita jasota geratuko dira egindako jarduketak.
- Salaketaren bilakaerari buruzko informazioa jasotzea.
- Kexaren edo salaketaren ondoriozko ekintza zuzentzaileei buruzko informazioa jasotzea.

(Sexu-jazarpenagatik edo sexuan oinarritutako jazarpenagatik salatua denarentzat)

- Tratu zuzena jasotzea.
- Kexaren edo salaketaren informazioa edukitzea.
- Salaketaren kopia jaso eta erantzutea.
- Bere konfiantzako pertsona batek lagun egitea prozesu osoan zehar.
- Salaketaren bilakaerari buruzko informazioa jasotzea.

5.2. Hasiera.

5.2.1. Sexu-jazarpena edo sexuan oinarritutako jazarpena dagoelako susmoa dagoenean hasiko da prozedura; susmotzat hartuko dira GUFEn langile bat jazarpen-mota bietako bat pairatzen ari delako itxuran edo egiantzean oinarritzen diren aieruak, betiere protokolo honen 2. apartatuan adierazten den bezala.

Prozedura hori hasiko da kontuan hartu barik ustez jazarria den pertsonak Lan Ikuskatzailetzan edo organo judizial eskudunetan salaketa aurkezten duen edo ez; edozelan ere, eta kautelaz har daitezkeen neurriak gorabehera, akzio bat bide judizialean aurkezten bada, orduan etenda geratuko da protokolo honetan jasotzen den prozedura.

5.2.2. Edonork aurkeztu ahal izango du kexa edo salaketa bat jazarpen-susmoei buruz, baldin eta izaera hauetako bat badu:

- Eragindako pertsona.
- Egoeraren berri duen edo haren lekuko den langilea.
- Prebentziorako eskuordea.
- Berdintasunerako batzordeko kidea.
- GUFEn bera, egoeraz jakitun denean.

5.2.3. Prozedura hori kudeatzeko ardura duen organoa Aholkularitza eta Laguntza Batzordea izango da; organo hori osatzen dutenak hauek dira:

- Pertsonak Zuzentzeko Departamentuko burua edo haren eskuordea, batzordeburu jardungo duena.
- Lan Arriskuen Prebentziorako eta Lan Osasunerako Zerbitzuaren arduraduna edo haren eskuordea.
- Berdintasunerako Batzordeko koordinatzailea edo haren eskuordea.
- Laguntza Zerbitzuen Arloko Ikerketa eta Laguntza Unitateko psikologoa.
- Prebentziorako eskuordeen ordezkaria, Langile-batzordeak edo Enpresa-batzordeak izendapenak egiteko ezartzen duen sistemaren bidez.
- Legelari aholkularia edo haren eskuordea, idazkari jardungo duena.

Ahalegina egingo da osaera horretan ordezkariak orekatua egon dadin; era berean, kideek oinarrizko prestakuntza izan beharko dute berdintasunaren arloan eta, bereziki, sexu-jazarpenean eta sexuan oinarritutako jazarpenean.

Batzorde horretako kideek, Sektore Publikoaren Araubide Juridikoaren urriaren 1eko 40/2015 Legearen 23.2 artikuluan adierazitako inguruabarrak dituzten GUFeko langileek eta agintariek bezala, ez dute eskurik hartuko protokolo honetan arautzen den prozeduran; era berean, eragindako interesdunek errekusazioa susta dezakete prozeduraren izapidetzearen edozein unetan. Abstentzio-arrazoi bat edo ezinbesteko kasuren bat egoteagatik batzorde horretako kideren batek ezin badu parterik hartu prozedura honetan, orduan kasu zehatz horretarako ordezkari bat izendatuko da; batzordeko gainerako kideentzat eskatzen den prestakuntza eduki beharko du ordezkariak.

Batzordeak, bere ahalmenei kalterik egin barik, bere baitako pertsona eskudun bat izendatu ahal izango du —hau da, “erreferentziazko pertsona”—, eta pertsona hori izango da prozedura hasteko ardura izango duena —zehatz-mehatz, metodo informalean— eta gatazka ebazten ahaleginduko dena.

5.3. Prozedura.

Prozedurak metodo informal bat eta metodo formal bat izango ditu egoerari heltzeko, salatailearen ahala baita metodo informala aukeratzea edo ukatzea, eta, azken kasu honetan, ebazpena metodo formal baten bidez eman dadin hautatzea.

Prozedura metodo bietatik edozeinen bidez hasteaz gainera, Aholkularitza eta Laguntza Batzordeak uste badu komenigarria dela jazarpenaren ustezko egoerek iraun ez dezaten eta salatailearen segurtasuna eta osasuna zaintzeko, orduan batzordeak Gerentziari proposatuko dizkio kautelaz hartu beharreko neurriak, arreta berezia jarritz, beharrezkoa bada, ustezko biktima eta salatua elkarrengandik banantzeko.

5.3.1. Metodo informala:

Tratamendu hau bizkor eta modu konfidentzian egin beharko da, eta haren helburua izango da arazoaren konponbidera hurreratzea; horretarako, arazoa aztertuko du, alde bien arteko komunikazio- eta ulertze-giroa sortuz, betiere konponbide negoziatu bat bilatzeko.

Metodo hau Aholkularitza eta Laguntza Batzordeari eginiko ahozko komunikazio baten bidez has daiteke (kexa izaera izango du), edo «gufe.sexujazarpena@bizkaia.eus» postontzira bidalitako idazki labur baten bidez.

Kexari ez zaio salaketa deituko, salaketa metodo formalean egiten dena baita; bada, kexa hori “erreferentziako pertsona”k —batzordeko kide denak— aztertu eta balioztatuko du elkarrizketa bat eginez bere burua jazarritzat hartzen duen pertsonarekin, egoeraren hasierako balioztapena egiteko; horrez gainera, pertsona horri informazioa emango dio izan ditzakeen zalantzei buruz eta egon daitezkeen aukera eta ekintza guztiei buruz.

Elkarrizketa hori oinarri harturik, “erreferentziako pertsona”k bilerak egin ahal izango ditu ustezko erasotzaile eta kexaren jasotzaile denarekin edo, beharrezkotzat jotzen badu, arlo bateko aditu batek esku har dezala eskatu ahal izango du; horren guztiaren helburua da sexu-jazarpena edo sexuan oinarritutako jazarpena geldiaraztea, bai eta alde biek onartutako konponbidea lortzea ere.

Gehienez ere hamar (10) egun baliouduneko epean —kexa aurkezten den egunetik zenbatuta—, “erreferentziako pertsona”k balioztatuko du izan litekeen jazarpenari buruzko informazioa sendoa den edo ez, eta azaltzen diren gertakariak kongruenteak direla edo, bestela, gertakarietan zehaztugabetasunak eta kontraesanak daudela ikusi ahal izango du, proposamen hauetako bat egiteko:

a) Kasua amaitzea, honengatik:

- Halako jazarpenik ez egoteagatik.
- Jazarria dela uste duen pertsonak eta kexaren jasotzaileak jarduketa identifikatu eta aztertu eta gero, kexaren jasotzaileak horrelakorik berriro ez egiteko konpromisoa hartzeagatik.
- “Erreferentziako pertsona”k kasua konpontzeko zenbait jarduketa proposatu eta alde biek euren akordio eta adostasuna erakusteagatik.

Jasotako guztia eta lortutako proposamenak Aholkularitza eta Laguntza Batzordeari bidaliko zaizkio, hark egingo baititu balioztapena eta amaierako ondorioak.

b) Kasua ez amaitzea, bai jazarria dela uste duen pertsona gogobetarik geratzen ez delako proposatzen den konponbidearekin, bai konponbidea kexaren jasotzaileak betetzen ez duelako, bai Aholkularitza eta Laguntza Batzordeak aztertu eta balioztatutako jarduerak larritzat edo oso larritzat jotzen dituelako.

5.3.2. Metodo formala:

Metodo hau hasiko da, bai metodo informalaren emaitza uste zena izan ez delako, bai Aholkularitza eta Laguntza Batzordeak jarduerak larritzat edo oso larritzat jo dituelako — orduan, batzorde horrek zuzenean sustatu behar du metodo hau—, bai jazarria dela uste duen pertsonak metodo hau erabil dezakeelako metodo informalera jo barik horrela nahi badu.

Salaketa idatziz aurkeztu beharko da «gufe.sexujazarpena@bizkaia.eus» postontzian, eta Aholkularitza eta Laguntza Batzordeari zuzendu behar zaio; batzorde horrek, eragindako aldean nortasuna isilpean zaintzeko, zenbakizko kode identifikatzaile bat esleituko dio idazkiari, eta kode hori agertuko da une horretatik aurrera sortzen den dokumentazio osoan.

Horrez gainera, Gerentziari, Berdintasunerako Batzordeari eta Segurtasun eta Osasun Batzordeari jakinaraziko zaie salaketa.

Aldi berean, salaketaren aurkezpena salatuari albait lasterren jakinaraziko zaio, eta idatziz egingo zaio zitazioa —entzualdi izaeraz—, data eta ordua jarritz, hurrengo zazpi (7) egun baliodunetan; gainera, salaketa bat dagoela esango zaio, eta ohartaraziko zaio ezen agertzen ez bada ez-agertze hori gertakarien ikerketako instrukzio-egintza legez hartu ahal izango dela. Ematen zaion entzualdi horretara salatzailea joan ahal izango da edo ez, betiere salatzaileak berak aukeratuta. Alde bietako edozeinek —salatzaileak edota salatuak— eskatu ahal izango du prebentziorako eskuorde bat egon dadila edo, berak komenigarria dela uste badu, beste langile batzuk egon daitezela, betiere lekuko-froga eratzeko.

Aholkularitza eta Laguntza Batzordeak, jarraian, gertakariak ikertuko ditu; elkarrizketak izango ditu aldeekin eta lekukoekin eta, halakorik badago, eragindako hirugarrenekin; beharrezkoa dela uste badu, kanpo-aholkularitza eskatuko die sexu-jazarpenaren eta sexuan oinarritutako jazarpenaren prebentzio eta jarduketako eremuan adituak diren pertsonen zein antolakundeei, bereziki, Emakunderi eta Osalani. Era berean, GUFeko kargudun, buru eta enplegatu guztiak derrigortuta daude batzorde horri, ikerketa eta instrukzioan zehar, beharrezko aurrekari eta txostenak ematera, bai eta jarduketak egiteko beharrezkoak diren giza baliabideak eta baliabide materialak eskura jartzera ere. Ikerketa balioztatze-txosten batean gauzatuko da; txosten hori gehienez ere (15) egun balioduneko epean eman beharko da —egunok zenbatu behar dira lehen aipatutako entzualdia egin denetik—; edozelan ere, egunok beste hamar (10) egun baliodunetaraino ere luzatu ahal izango dira modu justifikatuan, eta txostenean azalduko dira lortutako ondorioak, ohartemandako inguruabar aringarri eta astungarriak, eta kasu horretan eman daitekeen ebazpen-proposamena.

Jarduketa hauek jaso ahal izango ditu proposamenak:

- Salaketa artxibatzea: bai objekturik ez egoteagatik edo behar besteko aztarnarik ez egoteagatik; bai salatzaileak atzera egiteagatik —salbu eta ofizios salaketa ikertzen jarraitzen denean jazarpen-aztarnak antzematearren—; edo aurretik egindako

jarduketetatik salaketaren edukia ebatzitzat jo ahal izateagatik, alde bien artean lortutako akordioa —halakorik badago— aditzera emanaz.

- Diziplinazko espedientea hastea, baldin eta kasua aztertu eta gero ulertzen bada beste faltaren bat, sexu-jazarpena edo sexuan oinarritutako jazarpena ez beste bat, egin dela, eta falta hori araudian tipifikatuta badago.
- Diziplinazko espedientea hastea, sexu-jazarpenaren edo sexuan oinarritutako jazarpenaren aztarna argiak egoteagatik; orduan, Aholkularitza eta Laguntza Batzordearen balioztatze-txostena hartuko da erabaki beharreko diziplinazko espedientearen beraren aurreko informazio-txostentzat. Ustezko delitu bat gertatu delako zantzu argiak badaude, salaketa epaitegi eskudunari bidaliko zaio, eta horrek ekarriko du GUF EK laguntza juridikoa eta psikologikoa eman beharra.

Edozelan ere, Aholkularitza eta Laguntza Batzordeak Gerentziari eskatuko dio beharrezkotzat hartzen diren neurriak har ditzan, salatutako jarduketak berehalaxe geldiaraz daitezkeen. Uste bada badagoela zelanbaiteko arrisku psikosoziala, proposamen bat egin ahal izango da antolaketaren aldetik izan daitezkeen konponbideak hartzearen inguruan, betiere konponbideok, azken batean, lagundu dezaten azaldutako egoera ebazteko.

5.4. Ondorioa.

Behin ebazpena hartu eta gero, prozesuko aldeei bidaliko zaie, eta aldeok alegazioak aurkeztu ahal izango dituzte gehienez ere zazpi (7) egun balioduneko epean; alegazioak ere aurkeztu eta gehienez ere beste zazpi (7) egun baliodunetako epean ebatziko dira. Horren ondoren, Aholkularitza eta Laguntza Batzordeak proposamen bat bidaliko dio Gerentziari, honako emaitza hau izan dezakeena: edo aurkeztutako alegazioa(k) ezestea, lehen emandako ebazpena ontzat hartuz, edo lehen azaldutako proposamena aldatzea. Kasu biotako edozeinetan, hartutako erabakia biktimari edo ustezko biktimari bidaliko zaio, bai eta salatzaileari —biktima ez bada—, salatutakoari, Berdintasunerako Batzordeari eta Segurtasun eta Osasun Batzordeari ere.

5.5. Berme pertsonalak eta beste batzuk.

- Ez da onartuko errepresaliarik hartzea salatzailearen aurka, ez eta lekukoen kontra, edo jazarpen-ikerketetan laguntzen edo parte hartzen dutenen aurka, ez eta euren kontra edo beste batzuen aurka gertatzen diren horrelako portaerei jarkitzen zaizkien kontra edo portaerok kritikatzeko dituztenen aurka ere.
- Ostera, prozeduran zehar jazarpenaren ustezko biktimaren kontra edo haren salatzaileen aurka errepresaliak edo kalteak gertatzen badira, pertsona horiek jazarpena gertatu baino lehenagoko egoera berera itzuliko dira gutxienez; betiere, indarrean diraute egoera honengatik eta egoera honek ekar ditzakeen ondorioengatik hasi nahi diren prozedura guztiek.

- Frogatzen bada hirugarrenek egindako salaketak, alegazioak edo adierazpenak asmo jakin batez egin direla, edo ez direla zintzoak izan edo doloak izan direla, orduan diziplinazko jarduketak erango dira aurrera haiek egin dituztenen kontra; edonola ere, zuzenbidearen arabera dagozkion gainerako jarduketak ere egin ahal izango dira.

6.- JARRAIPENA ETA EBALUAZIOA.

6.1. Lan Arriskuen Prebentziorako eta Lan Osasunerako Zerbitzuak urtean-urtean protokolo honen aplikazioari buruzko jarraipen-txosten bat gertatuko du; horretarako, aurkeztutako kexa eta salaketa guztien kontrol eta erregistroa egingo du, metodo informalaren bidez zein metodo formalaren bidez izapidetutako espedienteen ebazpenak kontrolatu eta erregistratuko ditu, bai eta metodo formalek ateratzen diren balioztatze-txostenak eta agertzen diren alegazioak ere.

Txosten horrek adierazleak izango ditu izapidetutako salaketen kopuruaren gainean, egindako metodo informalaren zein formalaren inguruan, zehatutako salaketei buruz, eta Lan Arriskuen Prebentziorako eta Lan Osasunerako Zerbitzuaren ustez erantsi behar diren datu guztiak ere; azkenean, txostena Gerentziari, Berdintasunerako Batzordeari eta Segurtasun eta Osasun Batzordeari aurkeztuko zaie.

6.2. Protokolo hau urtean-urtean aztertuko da beharrezko edota komenigarritzat hartzen denean hura moldatzeko; azterketa hori egingo da protokoloaren beraren eraginkortasuna berdintasunerako neurri gisa ebaluatzeko eta sexu-jazarpenaren eta sexuan oinarritutako jazarpenaren kontrako prebentzio- eta jarduketa-metodo gisa ebaluatzeko, bai eta eraginkortasun hori ebaluatzeko arlo honi buruz legeak aldatzen direnean edo ezagupen teknikoak hobetzen direnean.

7.- AZKEN XEDAPENA.

Protokolo honetan aurreikusten ez den guztirako, Sektore Publikoaren Araubide Juridikoari buruzko urriaren 1eko 40/2015 Legean arautzen dena aplikatuko da.

SALAKETA-EREDUA

ESKATZAILEA

	ERAGINDAKO PERTSONA
	EGOERAREN BERRI DUEN LANGILEA / EGOERAREN LEKUKOA
	PREBENTZIORAKO ESkuORDEA
	BERDINTASUNERAKO BATZORDEKO KIDEA

JAZARPEN-MOTA

	SEXU-JAZARPENA
	SEXUAN OINARRITUTAKO JAZARPENA

ERAGINDAKO PERTSONAREN DATUAK

IZEN-ABIZENAK:		
IFZ:	SEXUA: EMAKUMEA ☐ GIZONA ☐	
LANPOSTUA:		
LANTOKIA:		
LANGILE FINKOA ☐	EZ FINKOA ☐	BESTELAKOA ☐
HARREMANETARAKO TELEFONOA:		

GERTAKARIEN DESKRIBAPENA

Lekukoren bat egonez gero, adierazi haren izen-abizenak

ERANTSITAKO AGIRIAK

☐ BAI (Zehaztu)	☐ EZ
--	-----------------------------

ESKABIDEA

☐ Jarduteko protokoloa has dadila eskatzen dut sexu-jazarpenari eta sexuan oinarritutako jazarpenari aurre egiteko	
Herria eta data	Interesdunaren sinadura